

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 19. november 2010
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2010-792-1472
Dok.: RAJ41627

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 22 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 8. oktober 2010. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Lars Barfoed

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 22 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes redegøre for erfaringerne med forbuddet mod indsmugling af bl.a. mobiltelefoner i fængslerne, jf. straffelovens § 124, stk. 4, herunder bedes ministeren redegøre for antallet af sager, længden af den idømte straf og hvilken præventiv effekt ministeren mener indførelsen af bestemmelsen har haft.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet anmodet om bidrag fra Rigsadvokaten, som har udtalt følgende:

1. Straffelovens § 124, stk. 4, har følgende ordlyd:

”Stk. 4. Den, der i et arresthus eller lukket fængsel som anholdt eller fængslet uretmæssigt besidder en mobiltelefon eller lignende kommunikationsudstyr, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder. På samme måde straffes besøgende og andre udefrakommende, som uretmæssigt medtager en mobiltelefon eller lignende kommunikationsudstyr i et arresthus eller lukket fængsel.”

Det fremgår af straffelovens § 124, stk. 5, at bestemmelsen i stk. 4, 1. pkt., også finder anvendelse i forhold til personer i forvaring.

Bestemmelsen blev indsat i straffeloven ved lov nr. 527 af 6. juni 2007 om ændring af straffeloven, lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og retsplejeloven (Kriminalisering af at besidde mobiltelefoner i fængsler m.v.).

Af forarbejderne til bestemmelsen (lovforslag L 201, Folketingsåret 2006-2007, de almindelige bemærkninger afsnit 3.4.1.) fremgår bl.a., at Kriminalforsorgen igennem de senere år havde fundet et stadig større antal mobiltelefoner i Kriminalforsorgens institutioner. Det fremgår endvidere, at kommunikationsudstyr af denne karakter gør det muligt for bl.a. varetægtsarrestanter, der enten er fængslet i isolation eller underlagt brev- og besøgskontrol, at omgå disse kontrolforanstaltninger og derved eventuelt modvirke politiets efterforskning. Hertil kommer, at mobiltelefoner og lignende kommunikationsudstyr kan være med til at gøre det nemmere for indsatte at planlægge blandt andet undvigelse fra fængsler og arresthuse samt at begå ny kriminalitet, herunder narkokriminalitet, inden for Kriminalforsorgens institutioner.

Herudover fremgår det af forarbejderne (de almindelige bemærkninger afsnit 3.4.2), at Justitsministeriet finder, at en kriminalisering af tilfælde, hvor en indsat uretmæssigt besidder en mobiltelefon eller lignende kommunikationsudstyr, samt tilfælde, hvor andre, udefrakommende personer uretmæssigt medtager en mobiltele-

fon mv., kan være et effektivt middel til at nedbringe antallet af sådanne tilfælde. Det anføres i den forbindelse, at det blandt andet må formodes, at truslen om en dom for et strafbart forhold og eventuelt en fængselsstraf vil kunne afholde en række besøgende fra at forsøge at indsmugle kommunikationsudstyr.

For så vidt angår strafudmålingen i sager om overtrædelse af straffelovens § 124, stk. 4, fremgår det af forarbejderne til lovændringen (de almindelige bemærkninger afsnit 3.4.11), at strafferammen for overtrædelse af § 124, stk. 4, foreslås fastsat til bøde eller fængsel indtil 6 måneder, og at det som udgangspunkt for strafudmålingen forudsættes, at en overtrædelse af bestemmelsen i stk. 4, 1. pkt., om indsattes uretmæssige besiddelse i førstegangstilfælde straffes med ubetinget fængsel i 7 dage.

Hvis en ikke-indsat indsmugler eller forsøger at indsmugle ulovligt kommunikationsudstyr til en indsat, således at der kan straffes for (forsøg på) medvirken til uretmæssig besiddelse, fremgår det endvidere af forarbejderne til lovændringen, at fængselsstraffen for den ikke-indsatte i førstegangstilfælde normalt vil kunne gøres betinget, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt. Er en ikke-indsat under 18 år og ikke tidligere straffet af relevans for sagen, fremgår det, at overtrædelsen i førstegangstilfælde dog normalt bør kunne afgøres med bøde.

Medtager en besøgende mv. uretmæssigt en mobiltelefon eller lignende kommunikationsudstyr i et arresthus eller lukket fængsel under omstændigheder, hvor der ikke kan føres bevis for, at den pågældende har forsøgt at indsmugle kommunikationsudstyret til en indsat, og hvor straf derfor pålægges efter stk. 4, 2. pkt., bør overtrædelsen i førstegangstilfælde efter forarbejderne normalt kunne afgøres med bøde.

Det fremgår endelig af forarbejderne til lovændringen, at det angivne straffniveau er vejledende og kan fraviges af domstolene i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder.

Lovændringen trådte i kraft den 1. juli 2007.

2. Rigsadvokaturen har til brug for besvarelsen af spørgsmålet fra Rigspolitiet indhentet oplysninger om antallet af afgørelser efter straffelovens § 124, stk. 4 og 5, i perioden fra lovens ikrafttræden den 1. juli 2007 til den 1. juli 2010. Opgørelsen baserer sig på de oplysninger, der er registreret i politiets sagsbehandlingssystem POLSAS pr. 1. juli 2010.

Afgørelserne fordeler sig på bestemmelsens stk. 4 og 5, som det fremgår af nedenstående tabel:

Afgørelser:

2007 - 2010	§ 124, stk. 4, 1. pkt. Frihedsberøvede	§ 124, stk. 4, 2. pkt. Besøgende	§ 124, stk. 5 Personer i forvaring	Afgørelser i alt fordelt på afgørelsestype
Ubetinget dom	301	12	7	320
Idømt bøde	3			3
Foranstaltning strfl. §§ 68-70	3			3
Betinget dom	25	10		35
Betinget dom og bøde	5			5
Delvis betinget dom	10			10
Udeblivelsesdom	3			3
Frifundet	10			10
Bødeforelæg	5	1		6
Andet	2			2
Tiltalefrafald	86	2		88
Påtaleopgivelse	65	11	2	78
Afgørelser i alt fordelt på bestemmelser	519	35	9	563

Som det fremgår af tabellen, er der i perioden fra 1. juli 2007 til 1. juli 2010 registreret 563 afgørelser, hvoraf de 519 vedrører frihedsberøvedes besiddelse af mobiltelefon (stk. 4, 1. pkt.), 35 vedrører den situation, hvor en besøgende uretmæssigt medtager en mobiltelefon (stk. 4, 2. pkt.), mens 9 afgørelser vedrører forvaringsdømtes besiddelse af mobiltelefon (stk. 5).

Ud af de 519 afgørelser vedrørende frihedsberøvedes besiddelse af mobiltelefon (stk. 4, 1. pkt.) har der været tale om fældende afgørelser i 443 tilfælde, mens der er sket frifindelse i 10 tilfælde og er meddelt påtaleopgivelse i 65 tilfælde. Ud af de 443 fældende afgørelser er 301 ubetingede domme.

For så vidt angår de 35 afgørelser, hvor en besøgende uretmæssigt har medtaget en mobiltelefon (stk. 4, 2. pkt.), har der været tale om fældende afgørelser i 25 tilfælde, mens der er meddelt påtaleopgivelse i 11 tilfælde. Ud af de 25 fældende afgørelser er 12 ubetingede domme.

Endelig er der ud af de 9 afgørelser, der vedrører personer i forvaring, afsagt ubetingede domme i 7 tilfælde og sket påtaleopgivelse i 2 tilfælde.

Samlet kan det konstateres, at straffen i hovedparten af sagerne vedrørende overtrædelse af straffelovens § 124, stk. 4 og 5, er fastsat som en ubetinget frihedsstraf.

3. For så vidt angår strafudmålingen i sager om overtrædelse af straffelovens § 124, stk. 4 og 5, skal jeg bemærke, at Rigspolitiet har oplyst, at det ikke er muligt at udtrække oplysninger herom i politiets sagsbehandlingssystem POLSAS.

Rigsadvokaturen har på denne baggrund foretaget en gennemgang af trykt retspraksis vedrørende straffelovens § 124, stk. 4 og 5. I denne forbindelse er fundet to afgørelser, der begge vedrører indsattes besiddelse af mobiltelefoner.

Østre Landsret afsagde den 6. marts 2008 dom i en sag, hvor en person under afsoning af fængselsstraf i Nyborg Statsfængsel havde været i besiddelse af en mobiltelefon (UfR 2008.1460Ø). Landsretten fandt ikke, at der forelå sådanne særlige omstændigheder, at der var grundlag for at fravige det strafniveau, der er anført i forarbejderne til bestemmelsen i straffelovens § 124, stk. 4, jf. lov nr. 527 af 6. juni 2007 om ændring af straffeloven m.v., hvorfor den af byretten idømte straf på 7 dages ubetinget fængsel blev fundet passende.

Østre Landsret afsagde endvidere den 18. november 2008 dom i en sag, hvor en person som varetægtsarrestant i arresthus uretmæssigt havde besiddet en mobiltelefon (UfR 2009.541Ø). Den pågældende sad varetægtsfængslet som sigtet for alvorlig narkotikakriminalitet. Anklagemyndigheden opgav senere sigtelsen for narkotikakriminalitet, men landsretten fandt heller ikke i denne sag, at der forelå sådanne særlige omstændigheder, at der var grundlag for at fravige det strafniveau, der er anført i forarbejderne til bestemmelsen i straffelovens § 124, stk. 4. Landsretten fandt således den af byretten idømte straf af 7 dages ubetinget fængsel passende.

4. Samlet kan det konstateres, at straffen i sager vedrørende frihedsberøvedes og forvaringsdømtes besiddelse af mobiltelefon mv. som hovedregel fastsættes som en ubetinget frihedsstraf, mens straffen i sager, hvor en besøgende uretmæssigt har medtaget en mobiltelefon mv., i ca. halvdelen af sagerne er fastsat som en ubetinget frihedsstraf.

Dette må efter min opfattelse på det foreliggende grundlag anses for at være i overensstemmelse med tilkendegivelserne i forarbejderne til bestemmelserne i straffelovens § 124, stk. 4 og 5, ligesom den sparsomme trykte retspraksis, hvorefter frihedsberøvede er blevet idømt en ubetinget frihedsstraf af 7 dages fængsel, må anses for at være i overensstemmelse med forarbejdernes tilkendegivelser om det tilsigtede strafniveau. Det tilføjes i den forbindelse, at retten i begge de trykte domme udtrykkeligt henviser til det strafniveau, der er forudsat i bestemmelsens forarbejder.”

Justitsministeriet har desuden indhentet bidrag fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, som har oplyst, at de lukkede fængsler, Københavns Fængsler, arresthusene samt Ellebæk - institutionen for frihedsberøvede

asylansøgere - i 2009 har indberettet 457 fund af mobiltelefoner. I 2008 blev der fundet 549 mobiltelefoner og i 2007 var der 644 fund af mobiltelefoner. Antallet af fund i 2009 er således faldet med 17 pct. i forhold til 2008 og 29 pct. i forhold til 2007, hvor straffelovens § 124, stk. 4, trådte i kraft den 1. juli 2007. Direktoratet har endvidere oplyst, at man i den samme periode har iværksat forskellige sikkerhedsmæssige tiltag for at undgå indsmugling af mobiltelefoner, eksempelvis anvendelse af dektorkarme og hånddetektorer, mobilfindere mv., der kan afsløre gemte mobiltelefoner.

Det er på baggrund af ovenstående Justitsministeriets vurdering, at den samlede indsats for at begrænse indsmuglingen af mobiltelefoner, som er iværksat siden 2007, har haft en præventiv effekt.